

Bimonthly

'एकं सद्धिप्रा बहुधा वदन्ति - ऋग्वेद'

ISSN : 2395-1427

Gyan Pipasa
Peer reviewed Journal

The National Journal of Literary : Science & Humanity (Multi Disciplinary)

Vo.2

Issue : XI

Sept.- Oct. 2016

Editor :
Dhruvinkumar Chauhan

Scanned with CamScanner

ISSN : 2395-1427

GYAN PIPASA

The National Journal of Literary : Science & Humanity (Multi Disciplinary)

Statement about ownership and particulars about the periodical

Gyan Pipasa

The National journal of Literary : Science & Humanity (Multi Disciplinary)

फॉर्म 4/FORM IV

(नियम ८ देखिए / See Rule 8)

1. प्रकाशन का स्थान / Place of Publication	Gandhinagar (Gujart)
2. प्रकाशन की अवधि / Periodicity of its publication	Binonthly
3. मुद्रक का नाम / Printer's Name	Perfect Prints
(क्या भारत का नागरिक है ?) (Whether citizen of India ?)	Yes
(यदि विदेशी है तो मूल देश) (If Foreigner, State the Country of origin)	
पता / Address	Sector-22, Gandhingar
4. प्रकाशक का नाम / Publisher Name	Dr. Girish K. Solanki
(क्या भारत का नागरिक है ?) (Whether citizen of India ?)	Yes
(यदि विदेशी है तो मूल देश) (If Foreigner, State the Country of origin)	
पता / Address	Plot.No.76/1, Sec-3/A, Gandhinagar-382006.
5. संपादक का नाम / Editor's Name	Mr. Dhruvinkumar Chauhan
(क्या भारत का नागरिक है ?) (Whether citizen of India ?)	Yes
(यदि विदेशी है तो मूल देश) (If Foreigner, State the Country of origin)	
पता / Address	Research Assistant, Markiting Dept. MICA Shela, Ahmedabad

7. उन व्यक्तियों के नाम व पते जो समाचार-पत्र के स्वामी हों तथा जो स्वयं पूंजी के एक प्रतिशत से अधिक के साझेदार या हिस्सेदार हों
Names and addresses of individuals who the newspaper And partners of share holders hold-
ing more than one per cent of The total capital
नै डो. गीरीश के. सोलंकी एतद् द्वारा घोषित करता हूँ कि मेरी अधिकतम जानकारी एवं विश्वास के अनुसार
उपर दिए गए विवरण सत्य है
I, Dr. Girish K. Solanki, hereby declare that the particulars given above are true to the best
of my knowledge and belief.

Sd/-

प्रकाशक के हस्ताक्षर / Signature of Publishe

GYAN PIPASA

Vol No. 02

Issue : XI

Sep.-Oct. 2016

Scanned with CamScanner

Index.....192 to 237

Establishment-2016

Gyan pipasa

year : 02, Vol : 02,

Issue : XI

Sept. - Oct. 2016

Gyan pipasa :

Publication dept.

Dr. Girish K. Solanki

plot no. 76/1

Sector-3/A,

Gandhinagar-382006

Mo. 98790 26573

girishsolanki2015@

gmail.com

Membership fee :

Annual : 1200

Bi-Annual : 600

Typosting :

Perfect Prints

Sector-22,

Gandhinagar

Anis Ansari

9662254230

સંપાદકીય

NO.	ARTICLES	PAGE NO.
01.	A CRITICAL STUDY OF FEMINIST STYLE AND TECHNIQUE OF THE POEMS OF MAMTA KALIA - Desai Dosharathbhai Bhatibhai	192
02.	A STUDY OF THE FEMINIST STYLE AND TECHNIQUE IN SHASHI DESHPANDE'S WORK - Jaiminibahen G. Chaudhari	200
03.	A STUDY OF CREATIVITY OF 10 th STANDARD STUDENTS OF AHMEDABAD CITY IN RELATION TO THEIR ACHIEVEMENT - Nidhi S. Patel	208
04.	NATURE DOMINATES IN THE STORIES OF RUSKIN BOND - Mr. Dhimantkumar P. Soni	212
05.	INNOVATIVE METHODS IN TEACHING ENGLISH LANGUAGE : USE OF SPIRITUAL FAITH - Dr Alpana P Patidar	216
06.	મહિલા અને આરોગ્ય - ડૉ. માલતી પટેલ	222
07.	માલવિકાગ્નિમિત્રે પ્રયુક્તાનાં ચાપચર્ચકધાતુનામ્ અર્થચ્છવ્યવિમર્શ : I - જનુએન દસ ધર્યાન	225
08.	કવિશ્રી ના સપ્તભદ્રાપદ કૃત 'સાહ્યમુદ્યાન' : એક અભ્યાસ - ડૉ. સુરેશ કે. પટેલ	231
09.	THE ORIGIN OF CAMPU - Dr.Vorsha H Patel	234
10.	વડનગર ઉપર શયેલા હુમલાઓ - ડૉ. અમિત પી. માલ્લી	236

નોંધ :

લેખમાં પ્રકાશિત તથ્યો, વિગતો, લખાણ અંગેની સંપૂર્ણ જવાબદારી જે-તે લેખના લેખકની રહેશે. આ અંગે પ્રકાશકની કોઈ જવાબદારી બનતી નથી. લેખમાં પ્રસ્તુત વિચારો મંતવ્યો લેખકના અંગત છે. જે અંગે પ્રકાશક સંમત છે તેમ માનવું નથી. મુદ્રણદોષ અંગેની જવાબદારી પ્રકાશકની રહેશે નહીં.

08.

કવિશ્રી નારાયણભટ્ટપાદ કૃત 'સ્વાહાસુધાકર' : એક અભ્યાસ

ડૉ. સુરેષ કે. પટેલ
સંસ્કૃત વિભાગ,
જી.પી.મોદી આર્ટ્સ કોલેજ,
પાલનપુર. (B.K. Dist., N.Guj.)

'કાવ્યમાલા' સિરીઝના ચતુર્થ, ચુચ્ચકમાં પ્રકાશિત થયેલી 'સ્વાહાસુધાકર' અને પાંચમા ચુચ્ચકમાં પ્રકાશિત થયેલી 'કેંક ૧૦૦-૧૪૩૬' કૃતિના કર્તા મહાકવિશ્રી નારાયણ ભટ્ટપાદનો જન્મ કેરળદેશના ભૂપલરૂપ (અલંકારરૂપ) 'નિલા' નામની પવિત્ર નદીથી સાડી ઓગણપચાસ યોજન દૂર, ઉત્તરનીરે દેવીકેત્ર ચંડનકવુની પાસે આવેલા 'મૈષુનુર' કે 'મેલપુનુર' (કાવ્યમાલામાં ચતુર્થચુચ્ચકમાં પ્રકાશિત 'સ્વાહાસુધાકર'ની ટિપ્પણી મુજબ તેમજ 'History of Sanskrit literature' મુજબ બે નામો મળે છે.)માં નામપુટીકુળમાં થયો હતો. આ સ્થળ મલબારના પુલ્નની તાલુકામાં 'કુરુમ્પેટ્ટુર' તરીકે ઓળખાય છે. શ્રી નારાયણભટ્ટ તે દેવીના ભક્ત હતા. તેમના પિતાશ્રી 'માતુદન' એક વિદ્વાન હતા. તેમનાં માતા 'પાપુરપેટ્ટી' કુટુંબનાં હતાં. તેમનો સમય ઈ.સ. ૧૫૬૦ થી ૧૬૪૬નો છે. તેઓશ્રીએ બાળપણમાં અભ્યાસ કર્યો ન હતો. માત્ર કાવ્ય વગેરે ચોટુંક ભણ્યાં હતા. લગ્ન બાદ 'ત્રિક્કનીપુર'ના અચ્યુત નામના વૈષ્ણવદાસના શિષ્ય 'પિશા-રોટી' પાસે તેઓશ્રીએ બપોં શાસ્ત્રોનો અભ્યાસ કર્યો. આ પિશારોટી એક વિદ્વાન હતા. પરંતુ, વેદાધ્યયન કરાવવા માટેની લાપકાત પરાવતા ન હતા, આમ છતાં, તેઓએ નારાયણને વેદાધ્યયન કરાવ્યું. આ પાપને કારણે પિશારોટી- 'વાતરોજ' (કોઈ મોટો રોગ)ના ભોગ બન્યા. નારાયણે ગુરુના આ રોગને પોતાના તપની શક્તિથી પોતાના દેહમાં દિવ્યશક્તિથી સંક્રમિત કરી લીધો અને તેને દૂર કરવાનો ઉપાય વિચારી 'ગુરુવાયુપુરમ્' નામના પ્રસિદ્ધ ક્ષેત્રમાં (દક્ષિણમાં આવેલું સ્થળ કે જ્યાં ભગવાન વિષ્ણુની પૂજા થાય છે.) રહેલા ભગવાન નારાયણની સ્તુતિ (ભક્તિ) કરી. (કૃષ્ણના ચારિત્રના 'History of Sanskrit Literature' માં શ્રીકૃષ્ણની સ્તુતિ કરી તેવો ઉલ્લેખ છે.) દરરોજ આ સ્તોત્રરૂપ શ્રીમદ્ ભાગવતના અર્થનું પ્રતિપાદન કરતું માનવસ્રવણથી સંતોષ આપનારું, અતિ રમણીય પદસમુદાયથી પુકત 'નાગવળીમ્' નામનું (સ્તોત્રરત્ન) શ્રેષ્ઠ સ્તોત્ર રચ્યું. આ સ્તોત્ર પણ કેરળ દેશવાસીઓ દ્વારા દરરોજ ઉપાસના કરાતાં શ્રીમદ્ ભાગવતની માકક પ્રસિદ્ધ થયું છે. (અર્થાત્ તે સ્તોત્રનો જયજયકાર થાય છે.) આ સ્તોત્રનું નિર્માણ કળિયુગના દિવસોની સંખ્યા તેના અંતિમ શ્લોકમાં 'અયુગાંત્યાસૌભાગ્યમ્' પદથી ખતાવી છે. (૧૭૧૨૨૧૦ એ વીતેલા કળિયુગના દિવસોની સંખ્યા છે.) આ 'નાગવળીમ્' સ્તોત્ર ઈ.સ. ૧૫૮૦માં રચ્યું હતું. આમ, ગુરુવાયુ- પુરમ્ના સ્વામી શ્રી ભગવાન નારાયણની કૃપાથી સમગ્ર રોગમાંથી મુક્તિ પામી, પોતાનો દેહ નિર્મળ બનાવ્યો અને તેઓને આયુષ્ય, આરોગ્ય અને સુખની પ્રાપ્તિ થઈ.

'ગુરુવાયુપુરમ્' ના દેવાલય અને નદીમાં રહેતા રાજા દ્વારા પ્રાર્થના કરાતાં તેઓએ 'જક્ષિત્કાર્વલ્કર' નામનો પાણિનીયસૂત્રની વ્યાખ્યારૂપ ગ્રંથ રચ્યો. ફરીથી કોઈ એકવાર બ્રહ્મચંદ્રના દર્શનથી જન્મેલા કૌતુકવાળા ભૂદેવો દ્વારા પ્રાર્થના કરાતાં 'કયા કારણથી બધા લોકો આ વસને કેંડી દેનારને વંદન કરે છે, એ તમારે પ્રબંધરૂપે જ કહેવું. તેથી તેઓએ તુરંત જ 'સ્વાહાસુધાકર' નામનો શ્રેષ્ઠ પ્રબંધ રચ્યો. કવિની આ ('સ્વાહાસુધાકર') રચના ૩૦૦ વર્ષથી વધુ પ્રાચીન નથી. કારણ કે તેમાંથી શ્લોકો બીજા ગ્રંથોમાં ઉદ્ભવ કરવામાં આવ્યા નથી. તેથી આ પ્રાચીન છે, એમાં કોઈ શંકા નથી.

શ્રી નારાયણભટ્ટપાદે કેરાલાની બહાર પણ યાત્રા કરી હતી. વારણસીમાં સિદ્ધાંત કૌમુદીના કર્તા ભદ્રેશ્વરીકિતને પણ મળ્યા હતા અને તે 'ભદ્રશિરી'ની વિદ્વતાથી પ્રભાવિત થયા હતા. દક્ષિણ- પશ્ચિમમાં તેમની મુલાકાત પશ્ચી ભદ્રેશ્વરીકિતે બીજા કોઈને મળવાનું ટાળ્યું હતું. આ કવિ તાંજોરના રઘુનાથ નાયકના દરબારના યજ્ઞનારાયણ દીક્ષિત વગેરે વિદ્વાનોને મળ્યા હતા. તેઓએ કોચીનના મહારાજ કાલિકટના જામોરીનના દરબારની મુલાકાત લીધી હતી. ચંપકકેસરી અને વાટકકુનુરની પણ મુલાકાત લીધી હતી. અનેક રાજાઓમાં કોચીનના વીર-કેરલની સ્તુતિ કરી હતી. અનેક રાજાઓમાં કોચીનના આ વીરકેરલ રાજાએ તેમજ ચંપકકેસરીના રાજાએ શ્રી ભટ્ટનારાયણપાદ કવિને રાજ્યાશ્રય આપ્યો હતો. ચંપક કેસરી અને ત્રાવણકોરના રાજા વચ્ચે સુમેળ ન હોવાથી તેમણે ત્રાવણકોરની મુલાકાત લીધી ન હતી. 'સ્વાહાસુધાકર' ચમ્પૂમાં કવિશ્રીએ ત્રાવણકોરના રાજા રવિવર્માનો ઉલ્લેખ પણ કર્યો છે.